

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

N U T A R T I S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU2023 m. sausio 26 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas) ir Andžej Maciejewski (pranešėjas), teismo posėdyje kasacinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **atsakovo R. G.** kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. birželio 2 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės mažosios bendrijos „Škrudėliuko kelionės“ ieškinį atsakovui R. G. dėl pinigų priteisimo; išvadą teikianti institucija Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių bylinėjimosi išlaidų atlyginimo paskirstymą pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 93 straipsnio 4 dalis), ir dėl teisės normų, reglamentuojančių teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą apeliacinės instancijos teisme už advokato padėjėjo teisinę pagalbą, aiškinimo ir taikymo.
- 2020 m. sausio 20 d. atsakovas įsigijo iš ieškovės lėktuvo bilietus 2020 m. birželio 10 d. skrydžiui iš Kauno į Alikantės ir 2020 m. birželio 18 d. skrydžiui iš Alikantės į Kauną. Atsakovas už bilietus ieškovei sumokėjo 2064,18 Eur. Šie skrydžiai buvo atšaukti dėl įvestų judėjimo ribojimų dėl COVID-19 infekcijos. Atsakovas kreipėsi raštu į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą (toliau – ir Tarnyba, VVTAT), prašydamas įpareigoti ieškovę grąžinti 2064,18 Eur už įsigytus lėktuvo bilietus. VVTAT 2021 m. gegužės 14 d. priėmė nutarimą, kuriuo įpareigojo ieškovę grąžinti atsakovui 2003,19 Eur. Tarnyba konstatavo, kad MB „Škrudėliuko kelionės“ jau nepateikė įrodymų, atleidžiančių šią įmonę nuo atsakomybės, todėl pripažino šis dalies pagrįstu atsakovo (vartotojo) reikalavimą grąžinti už lėktuvo bilietus, kuriais nebuvo pasinaudota dėl atšauktų skrydžių, sumokėtus pinigus.
- Ieškovė ieškiniu prašė teismo nagrinėti šalių ginčą iš esmės ir pripažinti nepagrįstu atsakovo prašymą įpareigoti ieškovę jam grąžinti 2064,18 Eur, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- Ieškovės teigimu, Tarnyba nepareikalavo pateikti jokių įrodymų, patvirtinančių, kad oro transporto įmonė „Ryanair“ (toliau – oro transporto įmonė) nėra faktiškai grąžinusi lėšų už atšauktus skrydžius, taip pat neinformavo ieškovės apie atsakovo skundo nagrinėjimo procedūrą. Be to, pats atsakovas, prieš atlikdamas apmokėjimą, patvirtino, kad susipažino ir sutiko su bilietų įsigijimo sąlygomis ir taisyklėmis. Ieškovė nėra nei skrydžių, nei kelionių organizatorius, nepriešinė su šiuo subjektu veikia siejamos organizacijos ir teisinės atsakomybės ir neatsakė už jų veiksmus, taip pat nėra įgaliota oro transporto įmonės bilietų pardavėja. Tarp atsakovo ir ieškovės buvo sudaryta tik atlyginimų paslaugų teikimo sutartis dėl lėktuvo bilietų rezervavimo, ieškovė teikė tik tarpininkavimo paslaugas. Lėšos už atšauktus skrydžius dėl pandemijos COVID-19 buvo grąžinamos pagal oro transporto įmonės tvarką, t. y. keleiviams kreipiantis tiesiogiai į oro transporto įmonę. Be to, tarpininkas už kelionės bilietus sumokėtus pinigus privalo grąžinti užsakovui tik tuo atveju, jeigu tuos pinigus vežėjas yra pervedęs tarpininkui. Ieškovė niekada nebuvo gavusi pinigų iš oro transporto įmonės. Pažymėtina, kad bylos nagrinėjimo metu buvo nustatyta, jog atsakovas atgavo pinigus iš oro transporto įmonės.
- Ieškovės atsiliepime į ieškinį nurodė, kad nors jis kreipėsi į ieškovę dėl informacijos pateikimo ir pinigų už atšauktus skrydžius grąžinimo, tačiau ieškovė nuo 2020 m. birželio 9 d. iki 2021 m. spalio 4 d. nesiėmė jokių veiksmų dėl pinigų grąžinimo atsakovui, nesikreipė nei į oro transporto įmonę, nei į atsakovą, tik 2021 m. spalio 4 d. pasiūlė atsakovui pačiam tiesiogiai kreiptis į oro transporto įmonę dėl pinigų susigrąžinimo. Atsakovas buvo pareikalavęs iš ieškovės pateikti detales duomenis (įrodymus), kada ir kaip buvo kreiptasi į oro transporto įmonę, tačiau ieškovė atsisakė pateikti prašomą informaciją bei įrodymus, tik deklaratyviai nurodė, jog oro transporto įmonė negrąžino jai pinigų. Ieškovei atsakius pateikti detales informaciją bei grąžinti sumokėtus pinigus už atšauktus skrydžių bilietus, atsakovas 2021 m. spalio 14 d. kreipėsi į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, o ši teisingai nusprendė, kad kadangi ieškovė nepateikė įrodymų, atleidžiančių ją nuo atsakomybės atsakovui, ji laikytina atsakinga už atsakovo patirtos turinės žalos atlyginimą dėl lėšų už atšauktus skrydžius grąžinimo. Ieškovei atsakomybė buvo taikyta ne kaip oro transporto įmonei, o kaip paslaugos teikėjai, kuri atlyginimų paslaugų teikimo sutartimi įsipareigojo atlikti visus veiksmus ir suteikti visapusišką informaciją, susijusią su skrydžių užsakymu, atšaukimu ir lėšų grąžinimu. Nagrinėjant atveją patį ieškovę pripažino ir negrąžino, kad atlyginimų paslaugų teikimo sutartis dėl skrydžio bilietų įsigijimo buvo sudaryta tarp ieškovės ir atsakovo, todėl atsakovas neturėjo galimybės asmeniškai kreiptis į oro transporto įmonę, nes skrydžio bilietų užsakymą atliko paslaugos teikėja ieškovė.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- Klaipėdos apylinkės teismas 2022 m. kovo 9 d. sprendimu ieškinį tenkino iš dalies: pripažino, kad atsakovo prašymas priteisti jam 2064,18 Eur iš ieškovės MB „Škrudėliuko kelionės“ yra nepagrįstas, kitus ieškino reikalavimus atmėtė.
- Pirmosios instancijos teismas, byloje nutaustęs, kad teismo proceso metu (2021 m. lapkričio 23 d.) oro transporto įmonė išmokėjo atsakovui 1915,86 Eur kompensaciją už 2020 m. sausio 22 d. atsakovo įgytus bilietus, nusprendė, jog ši aplinkybė patvirtino faktą, kad oro transporto įmonė niekada nebuvo pervedusi ieškovei atsakovo pinigų, taigi, nebuvo teisinio pagrindo atsakovui iš ieškovės priteisti 1954,18 Eur.
- Pirmosios instancijos teismas, pasisakydamas dėl ieškovės civilinės atsakomybės, nurodė, kad pagal bylą įvestas aplinkybės nebuvo galima daryti išvados, jog pinigų už įsigytus bilietus grąžinimas atsakovui užsitęsė išimtinai dėl tarpininkės (ieškovės), o ne dėl oro transporto įmonės kaltės. Tačiau iš ieškovės pateiktų oro transporto įmonės atsakymų į ieškovės paklausimus nebuvo galima spręsti, kad atsakovas privalėjo pats tiesiogiai kreiptis į oro transporto įmonę, kad susigrąžintų pinigus.
- Pirmosios instancijos teismas, sprenddamas bylinėjimosi išlaidų atlyginimo paskirstymo klausimą, pripažino, kad nors ieškovės reikalavimai buvo iš esmės tenkinti, tačiau vadovavosi **CPK** 93 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta išimtimi ir nukrypo nuo **CPK 93 straipsnio** 1 dalyje nustatytos bylinėjimosi išlaidų atlyginimo paskirstymo tvarkos – nepriteisė ieškovei iš atsakovo šios patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad ši civilinė byla buvo iškelta Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai priėmus ieškovei nepalankų sprendimą. Susipažinęs su Tarnybos nutarimo turiniu, pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad negalima daryti išvados, jog Tarnyba būtų padariusi teisės aiškinimo ar taikymo klaidų. Ieškovei nepalankaus nutarimo priėmimo pagrindu galėjo tapti jos pačios pasyvi elgsena ikiteisminėje ginčo nagrinėjimo stadijoje. Nors ieškovė ir pripažino, kad jos pasyvumą nulėmė atsakovo neinformavimas apie skundo nagrinėjimo procedūrą (laiką, vietą, galimybę dalyvauti), tačiau, pirmosios instancijos teismo vertinimu, tai buvo ginčo ikiteisminėje stadijoje nagrinėjimas, kuris vyko rašytinio proceso tvarka, t. y. ginčo šalims nedalyvaujant. Ieškovė buvo informuota apie Tarnyboje nagrinjamą atsakovo prašymą, ji teikė atsiliepimą į atsakovo prašymą, papildomus paaiškinimus. Tarnybai paprašius ieškovės pateikti konkrečius duomenis, ji duomenų Tarnybai apie vykdytą tarpininkavimą tarp oro transporto įmonės ir atsakovo dėl pinigų grąžinimo atsakovui neteikė, taip pat nepateikė duomenų, patvirtinančių, jog nebuvo gavusi atsakovo lėšų iš oro transporto įmonės.
- Klaipėdos apygardos teismas, išnagrinėjęs civilinę bylą pagal ieškovės apeliacinį skundą, 2022 m. birželio 2 d. nutartimi pakeitė Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. kovo 9 d. sprendimo dalį dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo paskirstymo priteisiant ieškovei iš atsakovo 775 Eur (75 Eur žyminio mokesčio ir 700 Eur teisinės pagalbos išlaidų) bylinėjimosi išlaidų atlyginimo, taip pat priteisė ieškovei iš atsakovo 375 Eur (75 žyminio mokesčio ir 300 Eur teisinės pagalbos išlaidų) bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimą.
- Apeliacinės instancijos teismas padarė išvadą, kad bylą nagrinėjęs pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nagrinėjamam atveju nukrypo nuo bendrųjų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo paskirstymo taisyklių ir nepriteisė ieškovei, kurios ieškinyje buvo tenkintas, jos patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo iš bylą pralaimėjusios šalies.
- Nors ieškovė Tarnybai ikiteisminės ginčo stadijos metu galbūt ir nepateikė visų prašytų pateikti dokumentų, susijusių su lėšų grąžinimu, tačiau kai kurių duomenų ieškovė dėl objektyvių priežasčių negalėjo pateikti, nes oro transporto įmonė nebuvo pervedusi ieškovei atsakovo pinigų. Oro transporto įmonė „Ryanair“, siekdama pagelbėti vartotojams, kurie skrydžių bilietus įsigijo per tarpininkus, o ne tiesiogiai iš jos, savo tinklalapyje suteikė keleiviams galimybę kreiptis tiesiogiai dėl pinigų už atšauktus skrydžius susigrąžinimo. Tarnybos portale 2021 m. vasario 12 d. buvo pateikta atsakovui aktualia informacija dėl pinigų susigrąžinimo atšaukus oro transporto įmonės skrydžius, nuorodoje pateikta išami informacija, kokius dokumentus reikia pateikti siekiant atgauti už atšauktų skrydžių sumokėtus pinigus. Nuorodoje atkreiptas dėmesys į tai, kad ir tuo atveju, jeigu asmenys oro transporto įmonės skrydžio bilietus įsigijo per tarpininką ir pateikė prašymą dėl pinigų grąžinimo tiesiogiai oro transporto įmonei, tačiau jų nesulaukė, galėjo kreiptis nemokamos pagalbos į Europos vartotojų centrą.
- Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, ieškovės elgesys bylos nagrinėjimo metu buvo tinkamas, to negrinėjo bei nenustatė ir pirmosios instancijos teismas. Ieškovės duomenų teikimo faktas Tarnybai ikiteisminės ginčo stadijos metu priežastiniu ryšiu yra remiamas nuolatos nuo ieškovės bylinėjimosi išlaidų atsiradimo teismo šios bylos nagrinėjimo metu, ypač atsižvelgiant į tai, jog atsakovas būtent savo veiksmu susigrąžino lėšas už lėktuvo bilietus. Dėl to apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad nustatytos aplinkybės nesudarė pakankamo pagrindo konstatuoti egzistuojant bylinėjimosi išlaidų susidarymo priežastį, galinčią lemti tų išlaidų atlyginimo dydžio nepriteisimą ieškovei.
- Apeliacinės instancijos teismas, sprenddamas dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo priteisimo apeliacinės instancijos teisme, atsižvelgdamas į tai, kad buvo tenkintas ieškovės apeliacinis skundas, priteisė iš atsakovo bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimą.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- Kasacinių skundų atsakovas prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. birželio 2 d. nutartį ir palkiti galioti Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. kovo 9 d. sprendimą, priteisti bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniam teisme, atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
  - Apeliacinės instancijos teismas, sprenddamas bylinėjimosi išlaidų atlyginimo paskirstymo pirmosios instancijos teisme klausimą bei vertindamas ieškovės procesinį elgesį pagal **CPK** 93 straipsnio 4 dalį, pažeidė įrodymų tyrimo ir vertinimo taisykles, įtvirtintas **CPK** 176 straipsnyje, 183 straipsnio 1 dalyje, 185 straipsnio 1 dalyje, todėl nepagrįstai netaikė **CPK 93 straipsnio** 4 dalyje nustatytos bylinėjimosi išlaidų atlyginimo paskirstymo išimties. Apeliacinės instancijos teismas **CPK 93 straipsnio** 4 dalies taikymą nepagrįstai susiaurino vien tik iki ieškovės formalusio procesinio elgesio teisminiame procese (procesinių dokumentų teikimo, dalyvavimo procesiniuose veiksmuose – posėdžiuose) vertinimo, neatsižvelgė į ginčui taikomą vartojimo teisinius reglamentuojančių normų specifiką, t. y. ieškovės elgesį ikiteisminėje ginčo stadijoje ir jos pareigą suteikti vartotojų (atsakovui) būtiną, teisingą, išsamią ir neklaidinančią informaciją (CK 6.2286 straipsnio 1 dalis).
  - Byloje apeliacinės instancijos teismas, priteisdamas ieškovei iš atsakovo bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimą už advokato padėjėjo teisinę konsultaciją dėl apeliacinio skundo parengimo, pažeidė **CPK 88 straipsnio** 1 dalies 6 punktą, 98 straipsnio 1 dalį bei 320° straipsnį, reglamentuojančius bylinėjimosi išlaidų paskirstymą, bei nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. spalio 20 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-426/2016, 2022 m. birželio 9 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-158-403/2022, 2022 m. birželio 15 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-167-313/2022 suformuotos teismų praktikos dėl asmens teisės į bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme už advokato padėjėjo teikinę teisinę pagalbą, atlyginimą.
- Ieškovė atsiliepimu į atsakovo kasacinį skundą prašo palkiti nepakeistą Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. birželio 2 d. nutartį, priteisti bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniam teisme, atlyginimą. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais esminiais argumentais:
  - Ieškovė ikiteisminio ginčo metu ne tik nepadarė jokių procesinių pažeidimų, bet ir aktyviai bendradarbiavo viso proceso metu: laiku teikė motyvuotus atsakymus į visus VVTAT užduotus klausimus, pateikė Tarnybos prašytus ir net papildomus dokumentus savo iniciatyva. Tarnybos surašytoje išvadoje nėra jokių konstatuotų faktų apie pažeidimus ar netinkamą ieškovės elgesį, todėl apeliacinės instancijos teismui nebuvo pagrindo spręsti, kad ieškovės elgesys ikiteisminio ginčo metu būtų buvęs nesąžiningas. Vien tai, kad ginčą išnagrinėjęs teismas priėmė priešingą nei ikiteisminio ginčo institucija sprendimą, negali būti pagrindas pripažinti, jog bylinėjimosi išlaidos susidarė dėl ginčą laimėjusios šalies netinkamo ar nesąžiningo procesinio elgesio ikiteisminio ginčo nagrinėjimo metu. Tokiu būdu būtų pažeisti šalių lygiatėsiškumo ir sąžiningumo bei proporcingumo principai.
  - Ieškovės apeliacinės instancijos teisme teiktu prašymu dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo civilinėje byloje Nr. e2A-545-460/2022 buvo prašoma teismo priteisti iš atsakovo bylinėjimosi išlaidų už teiktas teises konsultacijas, o ne konkrečius atstovavimo veiksmus, atlyginimą.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

Dėl CPK 93 straipsnio 4 dalies aiškinimo ir taikymo

18. Atsakovo kasaciniam skunde keliamas klausimas dėl CPK 93 straipsnio 4 dalies taikymo, teigiant, kad apeliacinės instancijos teismas priėmė sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo iš esmės neatsižvelgęs ir neįvertinęs iškrovės proceso eigios analizės (CPK 93 straipsnio 4 dalis).
19. Vertindama nurodytus kasacinio skundo argumentus teisėjų kolegija visų pirma pažymi, kad teisė kreiptis į teismą teisinės gynybės – kiekvieno suinteresuoto asmens teisė ir vienas pagrindinių civilinio proceso teisės principų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalyje, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 4 straipsnyje, CPK 5 straipsnio 1 dalyje, taip pat tarptautiniuose teisės aktuose (Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvų apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija) 6, 13 straipsniuose). Šią teisę suinteresuotas asmuo įgyvendina pareiškdamas ieškinį ir jame suformuluodamas materialiojo teisinio pobūdžio reikalavimą – ieškino dalyką (CPK 135 straipsnio 1 dalies 4 punktas), t. y. išdėstydamas aiškų ir konkretų prašymą, kaip turėtų būti apginos, besikreipiančio suinteresuoto asmens supratimu ir požiūriu, jo pažeistos teisės. Ieškinyje suformuluotas reikalavimas (ieškino dalykas) apibrėžia civilinės bylos nagrinėjimo ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. kovo 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-64-421/2022, 25 punktas).
20. CPK 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas. Pasiskaidymas dėl teisės į teisminę gynybą įgyvendinimo procesinių aspektų, kasacinis teismas yra nurodęs, kad CPK 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas teisminės gynybės priėmimo principas tiesiogiai susijęs su CPK 13 straipsnyje įtvirtintu dispozityvumo principu, kuris reiškia, kad asmuo, manantis, jog jo teisės pažeistos, tik pats sprendžia, ar ginti pažeistą teisę ir kokią pažeistų teisių gynimo būdą pasirinkti (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. lapkričio 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-474/2009; 2009 m. gruodžio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-470/2009).
21. Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – ir EŽTT) jurisprudencijoje, aiškinant Konvencijos 6 straipsnio 1 dalį, taip pat nurodyta, kad vienas iš teisės į teisingą bylos nagrinėjimą aspektų – kiekvieno asmens galimybė kreiptis į teismą dėl civilinio pobūdžio teisių ir pareigų klausimo išnagrinėjimo (pvz., EŽTT 2000 m. birželio 29 d. sprendimas byloje *Garca Manibardo prieš Ispaniją*, par. 36, 39; 2001 m. liepos 31 d. sprendimas byloje *Mortier prieš Pranciją*, par. 33). Teismo praktikoje pabrėžiama, kad Konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje garantuojama teisė į teisingą bylos nagrinėjimą turi būti aiškinama teisės viršenybės, kurios vienas pagrindinių aspektų yra teismo apibrėžtumo principas, reikalaujantis, kad bylos šalys turėtų veiksmingą teisminės gynybės priemonę, suteikiančią galimybę išspręsti jų civilinių teisių klausimą, kontekste (EŽTT 2001 m. sausio 23 d. sprendimas byloje *Brumarescu prieš Rumuniją*, par. 61).
22. Minėtuose tarptautiniuose, nacionaliniuose teisės aktuose įtvirtinta teisė kreiptis į teismą yra neatsiejama, tiesiogiai susijusi su proceso šalių galimybė susigražinti patirtas pagristas bylinėjimosi išlaidas. Šio tikslu CPK yra nustatytas bylinėjimosi išlaidų atlyginimo institutas. Iš esmės tokios pozicijos yra laikomasi ir EŽTT praktikoje (žr. EŽTT 2020 m. vasario 18 d. sprendimo byloje *Cernius ir Rinkevičius prieš Lietuvą* peticijos Nr. 73579/17 ir 14620/18, 65 punktą).
23. Bendrasis bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklės reglamentuoja CPK 93 straipsnis. Pagal šio straipsnio 1 dalį, šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
24. Kasacinio teismo jurisprudencijoje išaiškinta, kad viena iš šios teisės normos taikymo sąlygų – teismo sprendimas, priimtas šalies naudai; nurodytos teisės normos prasme proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, suprantama kaip šalis, kuriai sprendimas yra palankus, kuri laimėjo ginčą byloje (pavyzdžiui, ieškovas, kurio ieškinys patenkintas). Ji pasiekia teismui išnagrinėjus bylą ir priėmus (priimant) sprendimą dėl ginčo esmės. Tokiai proceso šaliai pagal aptariamą teisės normą pralaimėjusioji šalis turi kompensuoti civilinių teisių gynbai išlaidas išsą – patirtas bylinėjimosi išlaidas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-7-701/2018, 16, 17 punktai; 2020 m. birželio 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-188-403/2020, 20 punktas).
25. Pagal CPK 93 straipsnio 4 dalį, teismas gali nukrypti nuo šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių, atsižvelgdamas į tai, ar šalų procesinis elgesys buvo tinkamas, ir įvertindamas priežastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos; šalies procesinis elgesys laikomas tinkamu, jeigu ji sąžiningai naudojosi procesinėmis teisėmis ir sąžiningai atliko procesines pareigas.
26. Šalies procesinis elgesys – tai jos veiksmai (neveikimas) ginčo nagrinėjimo metu. Šalies tinkamo elgesio apibrėžtis pateikta CPK 93 straipsnio 4 dalyje: šalies procesinis elgesys laikomas tinkamu, jeigu ji sąžiningai naudojosi procesinėmis teisėmis ir sąžiningai atliko procesines pareigas. Šalių procesinės teisės ir pareigos išvardytos CPK 42 straipsnio 1 dalyje, o šio straipsnio 5 dalyje įtvirtinta nuostata, kad šalys joms priklausančiomis procesinėmis teisėmis privalo naudotis sąžiningai, privalo veikti siekdamas, kad būtų būtų išnagrinėta greitai ir teisingai, domėtis nagrinėjamos bylos eiga, pasipirinti tinkamą atstovavimą, pateikti įrodymus, pranešti teismui apie ketinimą nedalyvauti teismo posėdyje ir nurodyti nedalyvavimo priežastis. Jei šalis šiuo reikalavimų nesilaiko, jos elgesys gali būti pripažintas piktnaudžiavimu procesinėmis teisėmis (CPK 95 straipsnio 1 dalis).
27. Bylinėjimosi išlaidų institutas ir CPK 93 straipsnio 4 dalies nuostata, viena vertus, sudaro prielaidas įgyvendinti teisę į teisminę gynybą, užtikrinti kokybišką teisių atstovavimą, kita vertus, atlieka ir prevencinį vaidmenį, nustatant, kad sprendžiant dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo bus atsižvelgiama į proceso šalių elgesį, išlaidų susidarymo priežastis. Tokiu būdu proceso šalis yra skatinama elgtis sąžiningai, įgyvendinant ir naudojantis jai CPK įtvirtintomis procesinėmis teisėmis. Taip pasiekama ir pusiausvyra, viena vertus, užtikrinant bylinėjimosi išlaidų atlyginimo tikslus, kita vertus, saugant, kad kita šalis nepatirtų neigiamų pasekmių dėl kito asmens nesąžiningo elgesio.
28. Kasacinis teismas taip pat yra nurodęs, jog CPK 93 straipsnio 4 dalies tikslas – neleistų trūnėti teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą šaliai gauti tų išlaidų, kurios atsirado dėl pačios šalies nesąžiningų procesinių veiksmų, atlyginimą. Tokiu atveju bylinėjimosi išlaidų našta turi tekti šaliai, atlikusiai neteisėtus (nesąžiningus) veiksmus. Įstatymų leidėjas tokiu būdu įtvirtina piktnaudžiavimo procesu teisiniu padarinių taikymą, kaip drausminimo priemonę, per bylinėjimosi išlaidų paskirstymo institutą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. kovo 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-83-1075/2020, 17 punktas).
29. Vis dėlto tam, kad būtų teisinis pagrindas nukrypti nuo bendrųjų bylinėjimosi paskirstymo taisyklių, taikant CPK 93 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą šimtį, turi būti konstatuotas šalies netinkamo proceso eigios faktas. Šios teisės normos taikymo pagrindas gali būti ne bet koks netinkamas procesinis elgesys, bet toks, kuris nekelia abejonių dėl jį atlikusios šalies nesąžiningumo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. kovo 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-83-1075/2020, 18 punktas; 2020 m. birželio 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-188-403/2020, 28 punktas).
30. Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad ieškovo kreipėsi į teismą ginčindama savo galimą pažeistą teisę. Šio atveju vien kreipinasis į teismą, kitai šaliai vertinant tokius reikalavimus kaip nepagrįstus, savaime nesudaro pagrindo tokio kreipimosi į teismą vertinti kaip galimo piktnaudžiavimo. Tačiau kasacinis teismas pažymėjo, jog konkretūs šalų elgesys proceso metu gali būti reikšmingas, be kita ko, sprendžiant bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimą (CPK 93 straipsnio 4 dalis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. vasario 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-186-403/2021, 275 punktas). Nagrinėjamu atveju atsakovas, grįsdamas CPK 93 straipsnio 4 dalies netinkamą taikymą, teigė, kad apeliacinės instancijos teismas CPK 93 straipsnio 4 dalies taikymą nepagrįstai susiaurino vien tik iki ieškovo formalaus proceso eigios teisminiame procese (procesinių dokumentų teikimo, dalyvavimo procesiniuose veiksmuose – posėdžiuose) vertinimo, neatsižvelgė į ieškovo elgesį išteisinėje ginčo stadijoje.
31. Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs ieškovo procesinį elgesį, bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme, nusprendė, kad jis nesudaro pagrindo nukrypti nuo bendrųjų bylinėjimosi paskirstymo taisyklių, taikant CPK 93 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą šimtį, nes, apeliacinės instancijos teismo vertinimu, atsakovo nurodytas kaip netinkamas ieškovo procesinis elgesys nelaikytinas tokiu, kuris keltų abejonių dėl ieškovo nesąžiningumo. Ši apeliacinės instancijos teismo išvada buvo grindžiama tuo, kad nors ieškovo Tamybai išteisinės ginčo stadijos metu galbūt ir nepateikė visų prašytų pateikti dokumentų, susijusių su lėšų grąžinimu, tačiau kai kurių duomenų ieškovo dėl objektyvių priežasčių negalėjo pateikti, nes oro transporto įmonė nebuvo pervedusi ieškovei atsakovo pinigų; taip pat ieškovo elgesys išteisinės ginčo stadijos metu priešastiniu ryšiu buvo pernelyg nutolęs nuo ieškovo bylinėjimosi išlaidų atsiradimo teismo šios bylos nagrinėjimo metu. Apeliacinės instancijos teismas, vertinęs ginčo šalių argumentus bei faktines aplinkybes, susijusias su ieškovo elgesiu sprendžiant tarp šalių kilusį ginčą dėl pinigų grąžinimo, nusprendė, kad ieškovo elgesys bylos nagrinėjimo metu buvo tinkamas. Atsižvelgiant į tai darytina išvada, kad byloje nenustatytas nesąžiningas ieškovo elgesys visame ginčo nagrinėjimo procese.
32. Įvertinus pirmiau minėtas apeliacinės instancijos teismo išvadas bei atsižvelgiant į tai, kad aplinkybių, susijusių su šalies proceso eigios bylos nagrinėjimo teisme metu, turinys yra susijęs su faktinių aplinkybių nustatymu, nėra pagrindo sukilti su atsakovo kasacinio skundo argumentais, kad apeliacinės instancijos teismas priėmė sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo, iš esmės neįvertinęs ieškovo proceso eigios (CPK 93 straipsnio 4 dalis). Šio atveju iš apeliacinės instancijos teismo proceso sprendimo matyti, kad teismas pasiskaldė dėl pagrindinio apeliacinio skundo argumentų ir nusprendė, jog atsakovo nurodomas kaip netinkamas ieškovo procesinis elgesys nelaikytinas tokiu, kuris keltų abejonių dėl ieškovo sąžiningumo.
33. Minėta, kad, atsižvelgiant į CPK 93 straipsnio 4 dalyje įtvirtintos teisės normos šimtinių pobūdį, jos taikymo pagrindas gali būti ne bet koks netinkamas procesinis elgesys, bet toks, kuris nekelia abejonių dėl jį atlikusios šalies nesąžiningumo. Šio atveju nėra pateikta pagrįstų argumentų, leidžiančių spręsti, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai vertino konkretų proceso šalų procesinį elgesį ir nepagrįstai netaikė CPK 93 straipsnio 4 dalies.
34. Dėl šių priežasčių nėra pagrindo teigti, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė CPK 93 straipsnio 4 dalį, todėl apeliacinės instancijos teismo proceso sprendimo dalis, kuria priteista ieškovei iš atsakovo 775 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų pirmosios instancijos teisme, atlyginimo, paliktina nepakeista (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas, 359 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Dėl asmens teisės į bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme už advokato padėjėjo teiktą teisinę pagalbą, atlyginimą

35. Kasaciniam skunde atsakovas teigia, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai priteisė ieškovei bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimą už advokato padėjėjo suteiktą teisinę pagalbą, nes advokato padėjėjų nuseitėta teisė atstovauti apeliacinės instancijos teisme.
36. CPK 88 straipsnio 1 dalies 6 punkte išlaidos advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti priskiriamos prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu, o CPK 98 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas. Tai reiškia, kad įstatymas nustato civilinio proceso dalyvių, kurio naudai priimtas sprendimas, teisę reikalauti iš kitos (pralaimėjusios) šalies savo patirtų atstovavimo civiliniame procese pagal vedamųjų išlaidų atlyginimo tik jo atveju, kai jam atstovavo advokatas arba advokato padėjėjas. Vis dėlto įstatymas riboja atstovų ratą atsakove civilinio proceso stadijoje. Toks ribojimas taikytinas ir advokato padėjėjo teisei veikti apeliacinės instancijos teisme. Šio ribojimo tikslas – užtikrinti, kad apeliacinės instancijos teisme asmeninis būtų teikiama aukštesnės kvalifikacijos teisinė pagalba, o nesilaikant šio ribojimo asmenų patirtos bylinėjimosi išlaidos už advokato padėjėjo teisinę pagalbą apeliacinės instancijos teisme neatlygintinos.
37. Pagal Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymą 34 straipsnio 2 dalį advokato padėjėjas gali atstovauti tik pirmosios instancijos teismuose, o rengimas procesinių dokumentų, teikiamų apeliacinės instancijos teismui, nors juos pasirašo ir teismui pateikia atstovaujamas, o ne advokato padėjėjas, reikšia atstovaujamojo vardu atliekamą procesinius veiksmus, bylą nagrinėjant apeliacinės instancijos teisme (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. spalio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-426/2016, 73 punktas).
38. Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad rengimas procesinių dokumentų, teikiamų apeliacinės instancijos teismui, nors juos pasirašo ir teismui pateikia atstovaujamas, o ne advokato padėjėjas, reiškia atstovaujamojo vardu atliekamą procesinius veiksmus, bylą nagrinėjant apeliacinės instancijos teisme (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. spalio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-426/2016, 73 punktas).
39. Šio ribojimo tikslas yra užtikrinti, kad apeliacinės instancijos teisme asmeninis būtų teikiama kvalifikuota teisinė pagalba, o nesilaikant šio ribojimo asmenų patirtos bylinėjimosi išlaidos už advokato padėjėjo teisinę pagalbą apeliacinės instancijos teisme neatlygintinos.
40. Teisiniu, taip pat ir procesiniu dokumentų ar jų projektų rengimas, paslaugų teikimas patenka į atstovavimo sampratą, nes atstovavimas yra ne tik atstovo dalyvavimas teismo posėdžiuose, bet ir kiti jo atliekami veiksmai (procesinių dokumentų rengimas, pasirašymas, pateikimas teismui, teisinės konsultacijos, įvairūs paklausimai įstaigoms ir organizacijoms ir pan.) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. vasario 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-106-248/2016, 18 punktas; 2022 m. birželio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-167-313/2022, 17 punktas).
41. Nagrinėjamoje byloje apeliacinės instancijos teismas, pripažinęs pagrįstą ieškovo apeliacinį skundą ir jį tenkinęs, priteisė ieškovei iš atsakovo 375 Eur (75 Eur žyminio mokesčio ir 300 Eur teisinės pagalbos išlaidų) bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimą pagal ieškovo pateiktą prašymą priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą apeliacinės instancijos teisme, sąskaitą už teisinės paslaugas bei pinigų priėmimo kvitą, patvirtinantį, kad ieškovo 300 Eur sumokėjo advokato padėjėjų už teisinės konsultacijas dėl apeliacinio skundo parengimą.
42. Teisėjų kolegija pažymi, kad nors apeliacinį skundą bei prašymą priteisti bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimą pasirašė MB „Skrudžėliuko kelionės“ direktorė R. Ž., tačiau dokumentus per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą (EPP) pateikė ieškovo atstovo advokato padėjėjas L. Mikaluskas, šis sąskaitas už suteiktas teisinės paslaugas Nr. LM05/04/22-01 bei lėšų apmokėjimą patvirtinančio dokumento turinio taip pat matyti, kad atstovavimo veiksmas atliko ir pinigų gavo ieškovo atstovas advokato padėjėjas L. Mikaluskas.
43. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2022 m. balandžio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-96-469/2022 23 punkte yra išaiškinęs, kad, sprendžiant dėl dalyvaujančio byloje asmens teisės į išlaidų advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apeliacinės instancijos ar kasaciniam skunde atlyginimą, esminę reikšmę turi tai, kas – advokatas ar advokato padėjėjas – atliko atstovavimo veiksmus, o ne tai, kieno iš jų vardu surašyti apmokėjimo dokumentai.
44. Teisėjų kolegija, remdamasi pirmiau išdėstytais argumentais ir tai, kad teisiniu konsultacijų teikimas taip pat priklaitymas atstovavimui, o įstatymas draudžia advokato padėjėjų atstovauti byloje dalyvaujančiam asmeniui apeliacinės instancijos teisme, konstatuoja, kad nors kasaciniam skunde nurodoma, kad nagrinėjamu atveju advokato padėjėjas tik teikė teisinės konsultacijas dėl ieškovo apeliacinio skundo surašymo, tačiau teisėjų kolegija sprendžia, kad nesvarbu, ar advokato padėjėjas parengė dokumentą ar suteikė pagalbą teisiu konsultacijų būdu, visgi advokato padėjėjas neturėjo teisės atstovaujamojo vardu apeliaciniam procese atlikti jokių procesinių veiksmų, įskaitant ir konsultacijų teikimą rengiant procesinius dokumentus, už kuriuos turėtų būti atlyginama pagal CPK 98 straipsnį.
45. Tai savo ruožtu sudaro pagrindą konstatuoti, kad apeliacinės instancijos teismas, priteisdamas ieškovei iš atsakovo bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimą už advokato padėjėjo teisinę pagalbą parengiant apeliacinį skundą, netinkamai taikė ir aiškino proceso teisės normas, reglamentuojančias bylinėjimosi išlaidų paskirstymą. Dėl to apeliacinės instancijos teismo skundžiamos nutarties dalis, kuria ieškovei iš atsakovo priteistas 375 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimas, keistina sumažinant ieškovei iš atsakovo priteistą bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo sumą (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas, 359 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

Dėl bylos procesinės baigties

46. Apibendrinama nurodytus argumentus, teisėjų kolegija konstatuoja, kad bylą nagrinėjė teismai: 1) teisingai aiškino ir taikė proceso teisės normas, nustatančias bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisykles, įvertinus šalių procesinį elgesį, nenukrypė nuo šiuo klausimu formuojamos kasacinio teismo praktikos, todėl Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. birželio 2 d. nutarties dalis, kuria pakeista Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. kovo 9 d. sprendimo dalis dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo ir priteista ieškovei MB „Skrudžėliuko kelionės“ iš atsakovo R. G 775 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų pirmosios instancijos teisme, atlyginimo, paliktina nepakeista (CPK 359 straipsnio 1 dalies 1

punktas); 2) neteisingai aiškino ir taikė proceso teisės normas, reglamentuojančias asmens teisės į bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme už advokato padėjėjo teiktą teisinę pagalbą, atlyginimą, todėl keistina Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. birželio 2 d. nutarties dalis, kuria priteista ieškovei MB „Skrudėliuko kelionės“ iš atsakovo 375 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo, sumažinant ieškovei iš atsakovo priteistą bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo sumą ([CPK 359 straipsnio 1](#) dalies 2 punktas).

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

47. Iš dalies tenkinus kasacinį skundą, atitinkamai paskirstytinos bylinėjimosi išlaidos ([CPK 79](#) straipsnis). [CPK 93](#) straipsnyje nustatyta, kad: šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą (1 dalis); jeigu ieškinyje patenkintas iš dalies, šiame straipsnyje nurodytos išlaidos priteisiamos ieškovui proporcingai teismo patenkintų reikalavimų daliai, o atsakovui – proporcingai teismo atmestų ieškinio reikalavimų daliai (2 dalis).
48. Kasacinių skundu atsakovas reiškia reikalavimus panaikinti tiek teismų procesinius sprendimus dėl netinkamo bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių taikymo, tiek dėl bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme už advokato padėjėjo teiktą teisinę pagalbą, atlyginimo. Kadangi išnagrinėjus bylą kasacine tvarka tenkinamas tik pastarasis atsakovo kasacinio skundo reikalavimas, tai bylinėjimosi išlaidų paskirstymo aspektu teisėjų kolegija nusprendžia, kad tenkinama 50 proc. atsakovo kasacinio skundo reikalavimų, ir kasaciniame teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas paskirsto vadovaudamasi nurodytomis proporcijomis.
49. Atsakovas kasaciniame skunde prašo priteisti bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimą, pateikė įrodymus, kad už kasacinį skundą sumokėjo 26 Eur žyminio mokesčio, patyrė 1210 Eur išlaidų advokato pagalbai apmokėti. Atsižvelgiant į tai, kad tenkinama 50 proc. atsakovo kasacinio skundo reikalavimų, atsakovui iš ieškovės priteistinas 618 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimas. Prašomas priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimas neviršija teisingumo ministro 2015 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 1R-77 ir Lietuvos advokatūros advokatų tarybos pirmininko 2015 m. kovo 16 d. raštu Nr. 141 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalių dydžių. Bylinėjimosi išlaidų realumą, pagrįstumą pagrindžiantys dokumentai teismui pateikti.
50. Ieškovė atsiliepiu į kasacinį skundą prašo priteisti jai iš atsakovo 847 Eur išlaidų advokato pagalbai atlyginimą. Atsižvelgiant į tai, kad atmetama 50 proc. atsakovo kasacinio skundo reikalavimų, ieškovei iš kasacinį skundą padavusio atsakovo priteistinas 423,50 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimas. Prašomas priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimas neviršija teisingumo ministro 2015 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 1R-77 ir Lietuvos advokatūros advokatų tarybos pirmininko 2015 m. kovo 16 d. raštu Nr. 141 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalių dydžių bylinėjimosi išlaidų realumą, pagrįstumą pagrindžiantys dokumentai teismui pateikti.
51. Atlikus įskaitymą, iš viso iš ieškovės atsakovo naudai priteistina 194,50 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.
52. Kasaciniame teisme pažyma apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, nebuvo rengiama, todėl šių išlaidų atlyginimo klausimas nesprendžiamas ([CPK 96](#) straipsnio 6 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais ir 362 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Pakeisti Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. birželio 2 d. nutarties dalį, kuria priteista ieškovei mažajai bendrijai „Skrudėliuko kelionės“ iš atsakovo 375 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo, ir ją išdėstyti taip: „priteisti ieškovei mažajai bendrijai „Skrudėliuko kelionės“ (j. a. k. 304375011) iš atsakovo R. G. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 75 (septyniasdešimt penkis) Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo“.

Kitą Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2016 m. birželio 3 d. nutarties dalį palikti nepakeistą.

Priteisti iš ieškovės mažosios bendrijos „Skrudėliuko kelionės“ (j. a. k. 304375011) atsakovui R. G. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 194,50 Eur (vieną šimtą devyniasdešimt keturis Eur 50 ct) bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimo.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai

Driukas

Virgilijus Grabinskas

Andžej Maciejevskis